

فریشته یه ک چاوی داخست

- ۱ -

له خه ویکی قوول سامناک دابووم دایکم له پربانگی کردم - کورم
زووکه هه سته زوو - دووجارو سی جار ده هه سته، منیش له ناکاو
راچله کیم وله خه وه شیرینه که م دا راپه ریم - هادایه گیان چی بووه
ده راکه کورم بوئه و به ر شه قامی گه وره بزانه هه والیک وه رگره
دلمان تۆقی هه رکه سی دی و ده روا هه والی ناخوشیان پییه، بارو
دوخه که شیرزه یی پیوه دیاره - - - - هه رکه ئه مه ی گووت به په له
خوم ناماده کردوبه ره و قه ره بالگی سه ر شه قامه گه وره که چووم
ئه وشه قامه ی که پییان ده گووت - ۴۰ - مه تری له وی سه یرم کرد
هه ربابایه و به ره ولای سه ره وه رییان گرتوته به ر - زوو له
که سیکم پرسیارکرد وه لامی به جوریک بوو، له یه کیکی ترهه والیکی
ناخوشتربووسه رم لیشیوا - - پاشان ئوتومبیلیکی بارهه لگرم دی له دوا
یه کتربه ریز که وتبوونه ری هاواریان ده کرد کاکه ئه ی گه نجینه هه تا
زووه خوستان رزگاربه که ن ئه وا رژییم هاتوته پیش، یه کیک له وانه
پرپه ده نگی خوئی هاواری ده کرد که خوئی قووت کردبووه وه
له سه ریشتی لوریه ک

- ۲ -

چونکہ ھه تا به رپوہ ھاتبوون ھه رلییان ده پرسین بو کوی ده چن به وهه موو باره وه - جا خه لکانی سه ر ئوتومبیله کان زوربه ی زوری ئه مه ره فتاریان بوو کاتی ئه گه یشتنه لای خه لکی ... بویه پوخته رام کرد به ره و مال له ده رگا دا دایکم به چاوی چاوه روانی یه وه لئی پرسیم ها کورم دیسان حوکه ت به کیمیا توپ بارانی کردوه ؟ ! بابزانین چی بووه و چ خه به ره له م ده ورو پشته ..... ؟ گووتم زوو به په له چه ند شتیکی پیویستی ئاماده بکه بابروین - بوکوی کورم ؟ با راکه ین وا رژییم ھاتوته پیش و پوستاله گللاه کانیان ناوه ته ھه ولیر - باشه ئه ی باوکت ؟ باوکم مادام چه ک به ده سته کی ئه زانی ئیستا له کوی یه مه گه ر ھه ر خوا - دایکم مته قی لیوه نه هات چیتر پاشان گووتی کورم مه ترسه ھه ندیک نانی بو کردمہ - نووردی - و له گه ل ھه ندیک پیازو ته ماته و چه ند ھیلکه یه ک له ناو سه رنانیک کونه په رپوه کی گوول گوولی پیچایه وه ، سیمه کانی گوولہ سوورو ره نگاو ره نگه کان داویان لیچرپابوو

- ۳ -

له به ر کونی پارچه قوماشه که له بار یه ک ھاتبوونه ده رو رپوژی سه خت و بی ئارامی ده ھینا مه به ر چاو - تاونا تاویک دایکه شیرینه که م به ده سته له رزیوو

خه مناکی یه وه به دوو دلّی و گومان ده که وته نیو ئیشه کانی جاریک
 به لای راست جاریک به لای چه پ ده سوورایه وه ره نگی هه لبرگابوو
 له بیرم دا - باشه من چۆن ئە و دایکه به سته زمانه به جیبیلّم
 نابئ قه ت له و کات و ساتانه دا دایکم خه یالاته که ی پی پچریم -
 کورم ئاماده به ئە م که ل و په له له پشت که - منیش کۆله پشته که م
 لی وه رگرت و توند له شانمه وه قایم کرد باشه ده ی تۆش زووکه
 ئاماده به ... نا کورم تۆ برۆ ، ئیمه هه ر تۆمان هه یه ، ئە ویش له به ر
 ئە و فشاره نه بی تۆ قه ت ئیزن ناده م ده ربچی ، به لام رۆیشتنه که ت
 باشته نه ک ته رمه که ت به چاوی خۆم ببینم - نا دایه گیان هیچ
 مه ترسه - ده سته خرۆ نه رمه کانی له قه د باسکه سپی یه کانی
 هاویشته ملم ، ئە و لاو ئە و لای ماچ کردم به دلّیکی پر غه ماوی
 ده ستی لیکیشامه وه

- ۴ -

له و کاته ناسکه دا هه رچه ند بوئی نه ده کرا
 ده ستم لی به ربا - کورپه شیرنه که م ئە گه ر باوکت گه رایه وه
 ئە و ئیمه ش بی گومان دین - هیچ دلّ له دلّ مه ده خه می ئیمه ت
 هه ر نه بی ئە گه ر ناش فریام نه که وت ، ئە و رژیمنیش پیریژنیکی
 وه ک و منی بو چی یه سه ره رای ئە و دلّه راوکی یه ش دلّی منیشی
 ده دایه وه - به جوړیکی ره وان کردم که واهه میشه بیرى لی بکه مه وه
 له ده رگا هاتمه ده ره وه هه نگاو به هه نگاو به ره و لای شوړش و

ئە و ناوہ ریم گرتہ بہ ر ، ھہ نگاوہ کانم خیراتردہ کرد بہ ناو ئە و
حہ شاماتہ دا رہ تم دە کردو تاوناتاو ئاورم دە دایہ وہ وہ ک کہ
نیچیریک لہ بہ ر راوچی یہ کہ ی پە لہ قاژہ ی بیٹ و خوئی رزگار
بکات - بہ م حالہ گہ یشتمہ - سی تاقان - نیو کۆمہ لیکی چہ کدار
نہ مزانی پیش بارہ گایہ یان کۆبونہ وہ یہ و گفت وگو لہ سہ ر
خۆکشانہ وہ یہ ئۆتۆمبیلہ کان روویان لہ شہ قلاوہ بوو - زیاتر ترسم
لی نیشت وھیژم دایہ بہ ر خۆم و بہ گورجی ھہ ناسہ م لہ خۆم بری

- ۵ -

تاخۆم گہ یاندہ لای

چالاولی بہ ستہ پیازہ لہ ویوہ بہ رە وشۆرپش دوابہ دوا
ئە وہ - حہ فتی نیسان - یشم بری پاش ری کردنیکی باش شارم
بہ جیہیشت و دونیا بہ رە و تاریک بوون دە چوو ئە م خہ لکە ش
لہ وبہ رولہ و بہ رجرمہ یان دە ہات لہ ہات وچۆدا ووردہ ووردہ
خۆم گہ یاندہ پە لہ وہ رو مریشکخانہ ی - ئە حمہ دئیسماعیل -
لہ وی لہ ترس نزیکتر دە بوومہ وہ، چونکہ خہ بہ ری
ئە وشوینانہ زۆر ناخۆش بوو - ناچار لہ سوچیکی ئە م کارگہ یہ
خۆم مات کرد - - - پاشان لہ پر خۆم کوتایہ ژوورہ وہ بہ نائارامی
دلّم لئی ئە داو لہ ترسا، وہ ھہ روہ ھا زۆرماندوو شہ کہ ت، بووم
کہ میک دانیشتم و حہ سامہ وہ تہ واو تاریک بووکہ س ھہ ستی
بہ من نہ دە کرد لہ و نزیکانہ دا - کہ چوومہ قولایی ئە م ژوورہ

تاریکه هه ستم کرد ده نکه ده نگیک دیت دووباره خوّم مه لاس دا
بیستم که هه ر ده یگوت پیاوه که ئیستا ئیمه چ بکه ین چارمان
چی یه زۆربه هیمنی هه ندیک جارده یانگوت بابه ئه گه رسه رباز

- ۶ -

هاتن ئه و کات ده لاین ئیمه پاسه وانی ئه م کارگه ین خشپه خشپم
کردبو ئه وه ی له پریکا لیان به ده نگ نیم - پیریژن ده یگوت پیاوه که
واهاتن جا چی بکه ین ئیستا پیاوه پیره ریش سپی یه که ش بی ده نگ
چه مابوو وه ناو خوئی له تروسکایی مؤمه که ئه م دیمه نه م به دی
کرد و کابرا چاوه پووانی مه رگی ده کرد .....

گووتم مه ترسن به هیمنی سلّوم لی کردن منیش به ددبه ختیکی وه ک
ئیه م جاهه ناسه یه کیان هاته وه به ر ئومیدی نوییان بو دروست بوو
یاخوا به خیر بییت کورم ئه وه تو چ ده که ی لیّره ، ئه م ناوه هه موو
ته نراوه به تانک و توپ و سه رباز - تا پیّت ده کری زوو خوّت ده ربازکه
چونکه رۆژ بیته وه میشووله ش ناتوانی بجوولیتته وه که به ر ده سترپیژی
تفه نکه کانیاں ده ده ن و یان له دووره وه سیّره ی لیّده گرن - ئه م
شه وه تا به ره به یان هه ر نه خشه و پیلانی خو رزگار کردن بوو
هیشتا تاریکایی هه ر بالی کیشابوو به سه ر زه وی دا مه ودای مابوو
تیشکی خوّر پووناکی به زه وی بیه خشی به هه نگاوی سست وکز
خوّم بو پیشه وه فشار کرد

ئە و كە مە رېگايە م زۆرى خاياند لە سە ر چوار
پە ل خۆم دە خشاند . كاتى لە مۆلگە كان نزيك بوومه وه لە پە نای
تە پۆلكە يە كى گە ورە خۆم مە لاس دا . دە مروانى يە ئە م ناوہ يە
هە ناسە يە كى ساردم خوارده وه و خە ريك بوو وورە م بە ر بدا
لە چاوہ رپووانى ئە م ترس وتوقانہ تە واو شپرزە بووم ، كە سە رە نجى
نزيك خۆم ئە دا . هە موو پە نجا شە ست مە تريك هە ستم دە كرد وا
تانك و زريپوشم لى بە دوور دە كە ونە وه . وه ك مندالان گرو گالە م
دە كرد لە سە رزە وى خۆم را ئە كيشا . تاكە ميک بچمە پيشە وه .
ئە وكاتانە ي پارچە هە ورە رە شە كان دە كە وتنە پيش مانگ رپووناكى يان
كە م دە كرده وه من دە چوومه پيشە وه . چە ند قوناغيك بە م
شيوه يە كاتى كە پە لە هە ورە كان بە رايى مانگيان چۆل دە كردو
بە جييان دە هيشت بە دە ركە وتنى رپووناكى دلّم زۆر
نارە حە ت دە بوو لە خۆمە وه دە مگوت وادە لىن رپووناكى
رە وشە ن كە رە وه يە بو مروف

كە چى ئيستا ئاوات ئە خوازم تاريكايى نە ختيك بال بكيشت

به سه رئه م رۆناکی یه دا - به هه رحال نه مده توانی زۆربیرله م بابه تانه
بکه مه وه - دوا قۆناغ که رۆیشتم به ره و ده رچوون رزگاردیه بووم
ئاورپم نه دایه وه تاماوه یه ک هه ر نه وه ستام تاگه یشتمه نیو گه نمه کان
یه کسه رخۆم هاویشته ناوگیشه گه نمیک - سه رم وه رچه رخان
دونیا کش و ماته - که م که م تروسکایی خۆر به ده رده که وت
به راستی زۆر شه که ت بووم تونگه ئاوه که م له کۆله که ی سه رپشتم
ده رهیناو سه ره بچکۆلانه که م هه لگرت ، دام به سه ر ده ممدایه -
تا خۆم تیر کرد له ئاوی ساردی به ر با که وتوو، پشوویه کی دریژم
خواردیه وه و حه سامه وه .....

دووباره که وتمه وه رپی کردن رپۆژم به سه رهات -
دیسانه که به پی دزی هه لده هاتم به لام کار له وه ترازا بوو
له بازگه که زۆر به دوور نه که وتبوومه وه خه لکیکی زۆر به شه قامی
هه ولیر و شه قلاوه دا جرمله یان ده هات

- ۹ -

رژیمیش بو گه راندنه وه ی ئه م حه شاماته درپدانه
ده ستی به ئاگر بارانی ئه م خه لکه بی تاوانه ی کرد
فرۆکه یه کی پانکه چه ند مووشه کیکی له زه وی یه وه وه شانده
زوو خۆم به زه وی داکیشا تا پریشک و نه گبه تی یه که من نه گریتته وه
پاش ئه وه سه رم هه لبری چ ببینم ..... که ببینم چه ند که سانیک
له خوین دا ده گه وزین - زیاتر ئه وه ی که وته به ردیدارم پاسیکی سووتاوو

مه شخه لی ئاگری لی هه لده ستا تا به ری ئاسمان کشابوو . هاوارو
 رپوروی ئه و که سانه بوو که مه رگ ته نگی پی هه لنه چنیوون مابوونه وه
 شین و شه پور ئای بابه گیان چون رپویشتووی، خو تازه پاسه که ت
 لی ده خوپی قسه ی خوشت بو ده کردم ،منت له ترس دوور ده خسته وه
 دل نه وازیت ده داینه وه چون توانیت بی من بسووتیی . هاوار ده ست
 بو ئاسمان ها خه لکینه یارمه تیم ده ن گریان ئه م ناوه ی پرکردبوو .
 قیژوناله ی مندالان وگرمه ی موشه که کان گویمی کاس ده کرد ده ستی
 یارمه تیم پیان نه که یشت به ئاخ و که سه ره وه جیم هیشتن

- ۱۰ -

له رپویشتمدا هه رچه ند ده مکرد بیری خوّم له سه ر ئه م به سه ر هاته
 لابه رم خه یالم توزیک ریک بخه م نه مده توانی . له کاتی برینی چه ند
 هه نگاویک ئاورم له دواى خوّم ده دایه وه ، ته واو له ده شتی ده ورو به ری
 هه ولیرم ده روانی ، ئه و پارچه که نمانه ی له دووره وه له به رشنه

ی

کزه بادا وه ک نه رمه شه پوله کانی ده ریا ده هاتن و ده چوون . له هه ر
 چه ند مه تریک دا که سه رم وه رده چه رخاند به لای پشته وه دا
 تا خه یال وهه ست و هوشم له هه ولیری شیرین نه پچرئ . . . . .
 زوری نه مابوو بگه مه خانزاد به سه ر دیمه نیکی کاریگه ردا هاتم
 دیمه نیک . . . . . دوو کچی جوان و جه وان ، چاو به گریان به سه ر ته

رمی

برایان دا چه مابوونه وه هۆن هۆن ده گریان و هاواریان ده کرد . ئە ی
برا

گیان مالمان ویران ، ئە ژنۆمان شکا تازه شین و فیغانیان بوو . ئە یانکیشا
به سه ری خۆيانا ئە ی کاکه تا ئیره مان هینای به له شی خویناوی یه وه
ئە خر بو ئاگادارت نه کردین که هینده زوو ده رۆی و به جیمان ده هیلی
کاکه گیان ئیمه له دواى تاکانه یه کی وه ک تو روو له کوئ بکه یین و
بو کوئ بچین

- ۱۱ -

چی بکه یین و قورپی کامه دی بکه یین به سه ری خۆمانه
ئە ی کاکه چۆن توانیت ، چۆن ویزدانت قه بوول کرد، دوو خوشکی جاحیل
له دواى خۆت جیبیلی بو وا ناموو سه رگه ردانت کردین . ساتمه یه ک
گرتمی و نه ختیك به دیاریانه وه وه ستام . له و کاته ی که هه موو
خه لکیک له رۆیشتن دایه وپه له په لیانه . هه ر که س مشووری خوی
ئە خوارد . له و رۆژه ته نگه دا که س توانای بیر کردنه وه ی نه بوو
منیکیش که هه نگاوم بو ناداویشترا . له جیی خۆم ره ق بووم، ته زوویه کی
ساردم به له ش دا هات سه رنجم دا . هه ر جارئ یه کیکیان به لای چه پ و
به لای راست خۆیان ده چه مانده وه ، قژیان به و په نجه جوانانه ده پچکرانده
وه

نالە و گریان ده ست بو ئاسمان به پارانه وه له چه رخی زه مانه ، ئە ی خوا
به ده ربه ده ری و ماندوو شه که ت و نه فره ت لیکردن و چاره نووسی

شووم و ویل چۆکمان نه دا . ته نها به بردنی گیانی پاک و بی گه ردی
برا دلسۆزه که مان . له ئە ژنۆمانت دا و به زه ویتا کیښاین . ئە و فرمیسه
ترووسکاوی یانه دلۆپ دلۆپ وه ک و زه نگول به سه ر کولمه
سووره کانیاں ده هاتنه خواری و

- ۱۲ -

به هه نسک هه نسکی گریان ..... ده تگوت ئە وا
له دیوو درنج ساتمه یان کرده وه ترس دایگرتوون ... نای که دیمه نیکی
جه رگ بره له م رۆژه ره شه دا که س ئاماده ی یارمه تی دانی ئە وی
تری نیه له به ر ئیش و ژانی خۆی ..... من به مه به سستی دلدانه وه یان
لییان چوومه پیشه وه . زرم و هاشه ی قومپاره کانی رژیمایش ئە و ناوه ی
گیره کردبوو . زوو له پیشدا ده ستیان بو راداشتم که پییان گووتم توخوا
مه که ریوه سه رمان ، تا پیت ده کری برۆ خۆت ده ربازکه برای شیرینم
زۆر مه منونین به قوربانی تو بین ووته کانی ئە وان ووره و ویژدانی به تین
کردم . به بیرى ئە م کاره ساته سامناکه که وتمه وه ری دووباره . تا له دیی
- ئۆخسه ر - و پیچاییه کانی خانزاد شوربوومه وه له لیژیایی به ر که نداری
ئە م ناوه وه ستام . به خۆدا چوومه وه . که میک خۆم گورج کردو
پاشان به گیرفانه کاندا که رام هه ندیک شیرینم ده رهیناو به په له خواردم
تینم به به رداهاته وه وورده وورده ده رپویشتم ، تاخۆم که یانده سی
ریانه که ی - به ستوره - له وی یه ک دوو خوله ک وه ستام بیرم کرده وه
به کام ریگادا ده رچوونم مسۆگه ره !؟

بابه ته واوی بو خومی روون

بکه مه وه ، جابرؤم و ملی ری بگرم . هه ستم کرد ری راست زور
قه ره بالغه و تیک ئالوزه گیزاویکم بو دروست بوو . ده مگوت باله فره کانی
دوژمن زیاتر به دواي حه شامات دا ئه گه ری . هه ر خه لکی به کومه لی ده
که ویتته

به رچاو . نه خیر بابه ریگه ی تردا بچم ئاسووده تره . جالای ده سته راستم
ده ست نیشان کرد بو به رزایی و قه دپاله کانی . سه ری ره ش - بوئی
رؤیشتم بو ماوه یه کی دوور تانزیک بوومه وه جاپیشتی به سه ربکه وم
نه ختیک دانیشتم و حه سامه وه .....

دوایی ئاماده بووم بو سه ره وه خوم راپیشت ده کرد پاش ری کردنیکی باش
زوری نه برد تینوویه تی فشاری بو هیئام . له خه یالم دا ده مگوت ئیستا
منیش وه ک کچیکی گوندی ئه م کوله پشته م گوزه له یه ک بوایه بو سه ر
کانی ئاوایی بچووبام . جا له پیشتا تیرم خواردباوه ، پاشان ده ست و ده م و
چاوم پیی بشووشتا ئینجا ده بیه که م پرپر بکردبا له ئاو . ئه م بیرو خه یاله
خو شانه م . که میکم ماندوویه تی حه ساندمه وه
له بن شاخیکی گه وره

لیئی پالّ که وتم به قورگی تینوو و ده می ووشکه وه . تاک تاکه خه لک
 به و لاو به ولای شاخه کاندا به سه ر ده که وتن . ئە مانه زیاتر لاوه کان
 بوون ئە م رییه یان گرتبوه به رکه توانایان هه بوو ئە م هه ورازه بپرڻ
 له ماندویی و کفت بوندا ، خه و به رچاوی گرتم . که چی من به
 پیچه وانه وه به لک و نه مده ویست چاوم بجیته خه و . به لام که سه رم
 داخست پیلووه کانم زور قورس بوون ، باویشکم بو ده کرد .....
 هه ر ئە و ده مه بلقه یه ک هاته به رگویم . که هه سستی خوّم راکرت و
 چه ند هه نگایک له من دوور تکه تکیک و ده نگ دانه وه ی له ره له ری
 ئاوم بیست . چوومه پیش ئە و ریچکه ئاوه کزانه ی به سه ر لیواری شاخه
 گه وره کان دا ده چورانه وه و ده هاتنه خواری چککه یان ده کرد بلووری
 ره نگاو ره نگی له سه ر پانایی شاخه کاندا نه خشاندبوو ، به به رزایی
 مه تریک بلقه یان ده کرده ناو چالایه کی بچووک . به پریشکی چاله ئاوه
 پنجه گیاکانی ده ورو به ری ده خووساند . به رده زیخ و چه وه کانیش
 ده شه کانه وه . له گه ل لیّدانی تیشکی خوورو له ره له ری ئاوه که تام و
 چیژیکی ئیجگار زوری پیبه خشیم

له پیشدا ده مم پیی وه نا تا خوّم تیّر کرد
 که حه سامه وه روانیمه چالاییه که وا به نیوه بووه له گه ل مژه کانی من
 ئاوه که لیّل بوو . چوونکه به هار بوو ئە و دیمه نانه هه موو به شیوه یه کی

ناسک و به سۆز نه خشابوون - له پاشان رۆیشتم به سه ر که وتم .....
 ماوه یه کی زۆر به سه ر که وتم - سوورپامه وه و سه یری خواره وه م کرد
 ئە م دیمه نانه م له میشکی خۆم ده نه خشانده ..... !
 له و ده مه دا به حال گویم له نووزه نووزیکی کز بوو - یه کسه ر زانیم
 دووباره به سه رهاته - یه که م جار واهه ستم کرد که دووره لیم - به لام
 له به ر سه ختی ئیش و ژانی ده نگی له ژیره وه ده هات - به لام ئە و
 خشپه خشپی منی گوئی لی بوو - به دوای نووزه که دا چووم - له پر
 ده نگه که لیم گه وره بوو - تومه ز زۆر نزیکی منه هاوار کاکه گیان ئە ی
 لاوی شوخ و شه نگ ده ستم دامینت ، بکه به خاتری ویژدانته به جیم مه هیله
 ریک له جیی خۆم راوه ستام و سه رسام دامام - سه یری ئە م کچه نه شمیله

م

ده کرد که تی رامام به قوولی ، لیم پارایه وه

- ۱۶ -

، نیگای چاوه ره شه

ئە فسووناوی یه کان به راستی سه رنجی راکیشام بو لای خوی - که وتمه
 ده ریای خه یاله وه - پوخساری کیژۆله یه کی به جه رگی ره سه نی کوردی
 نیشان ده دام - به لام له پێشدا هه ر سه یرم ده کرد - چک چک دلۆپه
 خوینی سوورو گه شی له پێ ده هاته خوار به لاچکه کراسه که ی دامینی
 به ستبوویه وه زۆر ئازایانه دانی به خۆدا گرتبوو .....
 ده ی لاوی قنج و به ئە مه ک بو وه ستاوی له جیی خۆت توو ویژدانته

ناتوانی تا سه ر ده ست له بن بال هه لمگری ده ربازم بکه ی ؟!
 به نالانه وه داوای ده سستی یارمه تی ئه کرد . له بینینی ئه م برینه خویناوی یه
 دلّم خورپه ی کردو تاسام ئاو له چاوم قه تیس مابوو . . . کاکه ی به سوّزو
 دلّسوژ چاوه روانی چی ؟ بوّ وا تیم رامای ؟! یان وه ک ئه و گه نجه
 بی ئابرویه ی که به پیشم دا سه رکه وت چه ند داوام لی کرد یارمه تیم
 بده گفتت ده ده می دوا روژ بوّ خوّت ده بم خوّم پئی ده به خشم ته نها
 راکیشی سه ره وه م بکه . له کاتی ئه م قسانه ی کرد یه کسه رموچرکیک
 به له شمدا هات له ته پلی سه رم ته زوی داگرت تاژیرقامکه کانی پیم

- ۱۷ -

پاشان هوّشم هاته وه سه ر خوّم . له دلی خوّم دا گووتم ئایا
 له و کاتانه دا چ مرؤفیکی به شه ره ف بتوانی ئه مه پشت گوئی بخاو
 به جیی بیلی . ئاهیکم بوّی هه لکیشاو ئای که ئه مرؤ مرؤقایه تیش نه ماوه
 دوایین روژمان چمان به سه ردی . جامن چوّن ئه و مامه له یه چه په له
 ئه نجام ده ده م له گه ل ئه م فریشته یه .....
 هه لم گرت و ده سته کانیم هاویشته سه رشانم له گه ردنی خوّم ،
 ده سته کانیم تیک ئالاند ، هه ردوو لاقم له پشته خوّم به ده سته کانم
 راگیرکردو به خوّمه وه به ند کرد . کوّله پشته که شم که چی وای تی نه مابوو
 له پشتی ئه وم دا . له و هه ورازه رییه دا ئه و شیرینییه ی له گیرفانم دا
 مابوو ، ده رم هیئاو دامه ده سستی . . گووتم فه رموو خانموّله ئه مه بخو
 تا گورو تینیکت بیته به ر . جا به ئه سپایی لیم پرسی خاتوون توّ ناوت چی یه

؟

به خیر وه لّامی دایه وه گووتی - ریژنه - ری پی پینه دام پرسبیاری تری
ئاراسته بکه م - زوو هه مان پرسبیاری لی کرده وه ئه ی جه نابت ناوت چی
یه ؟

گووتم - فریاد - خو مان به یه کتر ناساند هه ر دوغای خیری بو ده کردم

- ۱۸ -

جا له نووکه وه به سه ر هاته که م پی گیراوه که ماندوو ده بووم یه کسه ر
داده نیشتم و حه سانه وه یه کم بو ده کرد . له به ر ئه وه ی ده رکم پیی
ده کرد که وا حالی باش نی یه بو یه زوو له پشتم ده کرده وه و هه لم ده گرت
به چوار چین توانیم بیگه ینمه سه ره وه که چی ئه و کچه جوان و پاکیزه یه
وه ک په پووله شه یدای گوول هه ر ده یگووت و ده یگووته وه، من
شه رمه زاری توّم به راستی - فریاد - گیان هیوام هه ر ئه وه یه رپوژیک
بتوانم پاداشتی ئه و چاکه یه ت بکه مه ملوانکه یه ک پر گوولی ره نگاوره نگ
له ملت دابینم ..... منیش پیّم ده گووت خه فه ت هیچ مه خو ئه مه ئه رکیکی
مرؤقایه تی یه که من ئه مرؤ گرتوومه ته ئه ستوی خوّم - من کاتی خوّم به
مرؤف

بزائم ده بی په یره وی مرؤقایه تیش بکه م تا پیّم بکری .....
ئه و چه ند نهیّیه کی نیاز بوو له دل وده روونی خوئی کردبوه هیواو ئاره
زوو

بو رپوژی داهاتوو چه ند داوام لی کرد - ئاره زوو کانت چین به

هه ناسه يه كي زورخه فه تاوي يه وه وه لامي دامه وه گووتی ئاره زووه
کانم
رازيکه و نايدرکينم - - - - -

- ۱۹ -

له بلندايبه كه دانيشتين وئه وله پشتم شوږبووه وه خواری ومنيښ به
هه ناسه برکي چه ماوه له سه رچوکم دا به جووته حه سانه وه يه كي
دریژمان

کرد و لاچكي كراسه كه م بو شل كرده وه و والام كرد - پاشان توند ليم
به ست و گريم دا خوينه كه م ته واو ليبري و قاچيم به رز كرده وه تا
خوينه كه ي چك بوو - ئه م كچه شادو به خته وه ربوو كه له م شوينه
سه خت وهه ورازه دا رزگاري بوو - له ديمه ني دوور راده ما چاوه
ره شه كاني زور به تيژو ووردي چووبوونه ناو ئه نديشه ي گولزاري
ئه م دونيايه بيري قوول قوولي ده كرده وه - له گه ل گرم و هاره ي
قومپاره وهاوه نه كاني رزيمي فاشي توندراپله كي و به ئاگا هاته وه
به خيراخوي به باوه شي مندا دا له ترسان - ره نكي وه ك په لکه پياز سپي
بوو بوو - وون بووني ئه و حه شاماته له پاش دووکه لي ئه م ته قينه وانه دا
زياتر سه ري لي شيوابوو - ئه و په پووله دووباره وه ك بي ناو ئاو
ده له رزي له باوه شي مندا چه شني چوله كه يه كي سرپو بال شكاو
هه لبه زهه لبه زو چريکه يه تي له نيو هه ردوو ده ست وبازوومدا

پاش که میک هیور بوونه وه ته خت به زه وی دا راکشا - ئیش و
ژان گرتی دووباره لاقه کانی له خوین دا سوور بووبوون -----
به هوی فشار خستنه سه ری له م کاته ناسکه دا - خوین به به ر چاوی
خوی له سه ر له شی په رت وبلاو ده بووه وه - هه ر که سی چاوی به و
پووداوه بکه وتبایه له حه ژمه تانا خوی پی رانه ئه گیرا و ئاهی بو هه لده

کیشا

چونکه یه ک پارچه ببووه خه لتانی خوین هینده ی دیکه توقی به م دیمه نه
خه لکی به گه وره و بچووک و ژن و پیاو ده نگیان تیکه ل بووبوو
زیره و هاواری ژن و مندال و گیژاوی دووکه ل و له یه ک دابران و
وون بوون و په رته وازه یی ته واو سه ری له م خه لکه بی ده ره تانه
شیواندبوو - ئیمه ش به و ده وروپشته سامناکه هه مان ترسمان لی نیشتبوو
له م کاته ناسکه دا، کچه ده می لیک کرده وه ، دووباره به نووزه وه
داوای ئاوی لی کردم - جه رگم له ت له ت بوو بووی - بیره وه ری ری
ئه م ته لان و باسکه م هاته وه یاد، به پیش چاوم ره ت ده بووه وه هه م

دیس

ئه م دیمه نه کاریگه ره ، دلم زور ته نگبوو - نارحه ت بووم

به هه موو هیژوتوانامه وه بۆم کرا ده سستی
لی به ربه م و چه ند شاقاویک شوږ بوومه وه خواری
به و به ری رووی چیاى سه فین قوله تینیکم به دی کرد هه رچوارده وری به

چيله

به ند کرابوو - ئاوی به سستی لیډه هاته ده ر ئه و ناوه ی ته ږ کردبوو له
قولگه ی
جی پیى سه گ و که رویشکه کانیش ئاو وه ستابوو - له به ر تیشکی خوږ ږه
نگی

ئه رخه وانی ده دایه وه و سه رنجی مروڤی تینووی راده کیشا - تا ده بیردیه
نیو

خه یالی ئه فسانه ی دوور - توونگه بچوکه که م ږ کرد له ئاو - به په له
که رامه وه بۆلای ئه م که نیشکه ناسکه یه - که گه یشتمه سه ری ، ده می
دیمکه که م کرده وه بۆم ئاماده کرد - له ږ گرمه ی توپیک هات له به ر ده
ممان

دا ته قییه وه - ئه م شوینه ږه شدا گه ږا له گه ل دووکه ل و گیژه لووکه ی
توزو

غوبارو وورده به ردو ساچمه کاندایه - پیم سه یر بوو که وا به ساغی ماوم
دیار بوو ته نها توپی دووکه لاوی بوو بۆ ئاژاوه ئه م کاره یان ئه نجام ده دا
تا خه لک بشله ژى - به هه رحال ویستم ئاوه که بنیم به ده میه وه - که ته م و
توومان پیش چاومی که میک به تال کرد - بینیم وا له په له قاژه ی مردنه
که پریشک و ساچمه و به ردو زیخی پیکه وتبوو ته واو شه که ت بوو

برینی قوولتر کردبوو گه وزی ده کرد به هه ردوو لای خوئی
کیشمه کیشمی مردنی بوو له گه ل ئه م ژيانه سه خت و دژواره دا
به په له بوئی دانیشتم رامکیشا باوه شم ئه ژنوم دایه ژیر سه ری
به ده سته کانم فرمیسه که ره ونه قه کانی چاوه ره ش و
ئه بله قییه که م ده سرپی . دووباره ده نگی هه لبرپی ئاو . . . ئاو
به هیمنی ده می تونگه که م برد بو لیوی . چور چور ئاوم ده رشته ناو
ده می ئه م به سته زمانه . هه رله هه وادا زمانی بو ده رده کیشا له تینووتیدا
بویه منیش ئاوم ده دایی . له هه مان کاتتا بیرم ده کرده وه و ئاو بو برینداره
کان

زور زه ره ر مه نده ، که چی ده مدیت وا دوا هه ناسه یه تی
دلیم نه ده شکاند چونکه کار له کار ترازابوو . پاش ئه وه ماوه یه ک ده می
لیک داو گووتی . فریاد . گیان گه ردنم ئازا بکه وا خه ریکه ده مرم . نا ئه و
قسا نه

مه که تو هه ر زیندووی له باوه شی من ده رناچی وورده وورده پیلوه کانی
قورس

ده بوون، جار نا جار چاوی لیک ده ناو ده یکردنه وه وه ک ئه وه ی
مندالیک

به لای لایه و راهه ژاندن خه و به رچاوی بگری و بوخه ویکی قوول پروا

سه يری له شی خوّم کرد له گه ل له شی ئە وم جیا نه ده کرده وه

- ۲۳ -

کراسی ئە وو و شه لواری من سوور

بوونه له گه ل خوین پژانی ئە م گیانه بی گه رده هه ر له به ر
سه رماو بادا خوینه که مان پیا ره ق هه لاتبوو . . . . هه رچاوم له تراویله که ی
ئە و ده کرد پاشان به ئارامی و بی ده نگی پیلوو ه کانی که وتنه سه ر یه ک و
داخران وام زانی خه وت . هه سته وه ختی نووستن نیه ده هه سته دره نگه
چه ند جار بانگم کرد بی سوود بوو . زورم له گه ل هه ول دا پیلوو ه کانم بو
نه ده کرانه وه ، تا جاریکی تر به دیداری شادبیمه وه بو ته نها یه ک جار
به لی خوّم ده خه له تاند هه سته ده هه سته به چاوی گریانه وه بو هیئده
ئاشنای خه وی . . . . . تازە من چۆن بی ئە و هاوړی یه دلسۆزه م
بکه ومه ری چۆن . . . چۆن . . . . . ؟!

وه بیرى ئە و هه موو کاره ساتانه ی سه رپینگام ده هاته وه یاد له م کاته
ناسکه دا هه موویان به یه کرا فشاریکی ئە و تویمان بو هیئام
له پر قیزاندم ئە ی ئە ستیره گه شه ی ئاسمان بو دوايين جار رووناکیت
له زه وی بری بو وا خه وتی هاوارم لی هه ستا دانم به خوّم دا نه گرت
توره یی و نائارامی دلم له حه ژمه تان ته قیه وه دووباره . له پرمه ی
گریانم دا به سه ر ئە م ته رمه پیروژه به سه ر ئە م جه سته بی گوناحه

فرمیسکم ده پژاند له کولمه سافه کانی دا ده تکانه وه هیواوبروام
کزبوو ، شپرزه ی کردم ووره ی به تینم شل بوو چرای ئو میدم خاموش
بوو به ر چاوم هه ردووک تاریک بوون لیوه ئاله کانی له گه ل هه وای
شی دار دا ته رببوونه وه بریقه یان ده دا . ده ست و په نجه م له قژه
خاوه که ی دا وون بوون رام ده ته کاند قژو په رچه می به ر ته وژمی
با ده که وت . هه ر ئه و بایه بوو قژه خاوه که ی وه ک گه لای وه ریوو
ریشه کیس کرد . سه یرم کرد پیلووه کانی زور به توندی و گرژی داخراون
چون بلیی گیانی له چاوه وه راکیشراوه ئازاری له ویوه به ده ر کردبی
هون هون بووی ده گریام . له و ماوه یه کورته دا ئه م کچه ئیسک سووکه
گیانی خوئی له گه ل گیانی من به یه ک گری دابوو له چاوی یه کتر خومان
به دی ده کرده وه . بویه به هیچ شیوه یه ک نه مده توانی توزقاله وه ختیک
به جیی بیلم . هه رچه ند توزو گیژه لووکه ی دوژمن ته نگی پی هه لده چنیم
دیوه زمه ی ترس بالی ده کیشا به م نزیکانه دا و هیرشی بو ده هینام
به لام دیم فریشته یه ک وابه هاوزینگ له ناو ده ستم دا ته واو ده بی

هه ستم کرد که وا تاوانیکی زۆر گه وره م ئە نجام داوه ، به هۆی
 به خشینی ئە م چۆره ئاوه - ناچار رام کیشا بن گا به ردیک به
 چیلکه داری سووتاوو ره ژوو له سه ر گابه رده که م نووسی
 فریشته یه ک چاوی داخست - ئە ستیره یه ک له کوردستان دارژا
 به زه حمه ت جیم هیشت و چه ند ئاوریکم لیی دایه وه - زۆر به خیرا
 رووم وه رچه رخاند ملی ریگام گرت - به و هه موو دلله راوکی یه وه
 خه می ئە م په ره سیلکه یه ش بووه هه میاری دلم ، هه رگیز پیوه ی
 ده تلامه وه - هاتم تا گه یستمه شه قلاوه خه لکی به پیرو
 گه نج و ژن و مندال و په ککه وتوو هه رزه کار له ری جرمه یان
 ده هات - له به ره ورو تریشقه و باران خه لکانی بی چاره
 ئاو له به ری پییان ده چۆرایه وه دادیان نه بوو له و باوو زیریانه دا
 شه ویک له شه قلاوه مامه وه - جا ده هۆل کووتان ده ستی پیکرد به ناوی
 - مفاوه زات - یه کسه ر گه رامه وه به په له ، له به ر دایک و باوکه
 بی سه رو شوینه که م - به هه رحال به تاکسیه ک هه ر چۆنیک بی
 خۆم له شاری هه ولیر کوتا

که گه یستمه مال دیم ده رگاوالایه - من بیری تالانم کرده وه -
 به لام که هه نگاوم راداشت بو ژووره وه - یه کسه ر سام گرتوو بووم
 دایکم ببوووه جه سته یه کی ساردو بی گیان باوکیشم بی ده سه لات به
 دیاری یه وه ده ینالاندو ده گریا - له پر که وتمه ئە رزو له نه خوشخانه

سه رم هه لبري هاتمه وه سه ر خوم كت و پر بيري پيشووم كرده وه
كه گه وره ترين يادگاري و بيره وه ري يه شوومه كانم له رپوژگاري
ره ش دا ئه وه بوو - فريشته يه ك چاوي داخست - - رپيژنه - ي بيگه ردبوو
كه به رپيژنه ي زريان وباوو بوواني به هار كوچي دوايي كرد باكه شه كه
گياني پاكي له گه ل خوي برد كه مالنوايي تا هه تايه ي له كوردستان كرد
هه ر به ئاواره و سه رگه رداني، بارگه و پيچكه ي تيك ناو باري كرد
بو جيهاني بي ده نگ و وون - دايكيشم بي مال ئاويي و دوورله
ديده ني ، بوون به كه سه ريكي ده رووني يه وه به نيو چاوانمه وه
ديار بووجا ئه م شوينه بوته مه زارگاي يادگاي يه كانم هه موو
ساليك له و وه خته دا سه رداني ئه م شوينه ده كه م - - - - !

له پايزي ١٩٩٢

له نووسيني نزار مامه شه قلاوه يي

